

Sygn. akt III AUa 1909/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 września 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Anna Rodak

Sędziowie: SSA Janina Kacprzak

SSA Jacek Zajązkowski

Protokolant: sekretarz sądowy Monika Nagy

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 2 września 2016 r. w Ł.

sprawy **A. J. (1)**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddziałowi w Ł.**

o emeryturę

na skutek apelacji A. J. (1)

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 30 czerwca 2015 r. sygn. akt VIII U 3700/14

oddala apelację.

J. Z. A. J. (2) K.

Sygn. akt III AUa 1909/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 30 czerwca 2015 r. Sąd Okręgowy w Łodzi w pkt:

- 1 odrzucił odwołanie A. J. (1) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. z dnia 4 czerwca 2014 roku;
- 2 oddalił odwołania ubezpieczonego od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł., którymi organ rentowy odmówił A. J. (1) prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z uwagi na to, iż na dzień 1 stycznia 1999 roku nie udowodnił 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Organ rentowy uznał za udowodnione 25 lat stażu sumarycznego oraz 6 lat 3 miesiące i 25 dni stażu pracy w warunkach szczególnych.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w następująco ustalonym stanie faktycznym:

A. J. (1) urodził się (...) i nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

W dniu 20 maja 2014 roku ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę. Na dzień 1 stycznia 1999 roku udokumentował 25 lat ogólnego stażu pracy.

Wnioskodawca legitymuje się uprawnieniami spawalniczymi od 1977 roku.

Od 9 września 1977 roku do 6 marca 1991 roku ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...). Przy czym w okresie od 29 grudnia 1974 roku do 8 października 1976 roku odbywał zasadniczą służbę wojskową, a w okresie od 21 lutego 1980 roku do 20 lutego 1981 roku pracował na budowie eksportowej w byłym (...) jako spawacz.

Pracodawca potwierdził, że ubezpieczony w okresie od 4 sierpnia 1977 roku do 6 marca 1981 roku wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace spawalnicze wymienione w wykazie A dział XIV pozycja 12 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku na stanowisku spawacza.

Od 10 marca 1981 roku do 30 kwietnia 1983 roku ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) – B. w B., powierzono mu obowiązki spawacza. W angażach z dnia 17 czerwca 1982 roku i 1 stycznia 1983 roku pracodawca wskazywał, że ubezpieczony był zatrudniony na stanowisku spawacza. Wnioskodawca wykonywał prace spawalnicze, spawał elektrodą rury od wewnątrz, nie zajmował się pracami ślusarskimi, pracę wykonywał w systemie akordowym. Podczas pracy nie występowały przerwy.

W podaniu do pracodawcy o przyznanie wyższej grupy zaszeregowania z dnia 31 maja 1982 roku ubezpieczony oświadczył, że oprócz prac spawalniczych wykonuje prace monterskie.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R. (następca prawny Przedsiębiorstwa (...) – B.) odmówiła wydania ubezpieczonemu świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

W okresie od 6 maja 1983 roku do 30 kwietnia 1992 roku wnioskodawca zatrudniony był w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w B. na stanowisku spawacza w pełnym wymiarze czasu pracy. Z dniem 6 sierpnia 1984 roku powierzono mu obowiązki brygadzysty i przyznano dodatek funkcyjny. W opinii za 1985 roku pracodawca wskazał, że A. J. (1) zajmuje stanowisko brygadzysty. Z dniem 1 stycznia 1985 roku ubezpieczonemu ponownie powierzono obowiązki spawacza.

W okresie od 13 października 1986 roku do 6 stycznia 1987 roku A. J. (1) przebywał na urlopie bezpłatnym. W okresie tym ubezpieczony odbywał przeszkolenie w charakterze spawacza automatowego w H. w Teksasie.

Od dnia 30 listopada 1986 roku do 31 grudnia 1986 roku ubezpieczony pracował na budowie eksportowej w Indiach, gdzie został skierowany przez Generalną Dyрекcję Budownictwa Hydrotechnicznego i Rurociągów (...) (...). Przyczyną powrotu do kraju był fakt, iż ubezpieczony nie przeszedł testów kwalifikacyjnych.

Wnioskodawca otrzymał świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wystawione przez Generalną Dyрекcję Budownictwa Hydrotechnicznego i Rurociągów (...) (...), potwierdzające, że w okresie od 30 listopada 1986 roku do 31 grudnia 1986 roku wykonywał pracę w warunkach szczególnych na stanowisku spawacza automatowego wymienionym w Wykazie A, Dziale XIV, poz.12 pkt 1 stanowiącym załącznik do Zarządzenia Nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 roku.

Po powrocie ze szkolenia z dniem 7 stycznia 1987 roku ubezpieczonemu powierzono obowiązki spawacza.

W opinii z dnia 10 lutego 1987 roku pracodawca wskazał, że ubezpieczony wykonywał szereg prac bardzo skomplikowanych przy montażu i spawaniu różnego rodzaju rurociągów.

Z dniem 1 kwietnia 1987 roku ubezpieczonemu powierzono obowiązki brygadzysty na okres prowadzenia brygady oraz przyznano mu dodatek brygadzystowski.

Do obowiązków ubezpieczonego, pełniącego funkcję brygadzysty, należało m.in.:

- dokładne rozpoznanie zleconego zadania,
- uzyskanie od majstrów wskazówek technologicznych,
- zaznajamianie członków brygady z zadaniem i zleceniem roboczym,
- podział zadań między zespoły lub poszczególnych robotników,
- uzyskanie przed rozpoczęciem roboty za pośrednictwem majstra niezbędnego sprzętu,
- stałe śledzenie przebiegu pracy wszystkich członków brygady,
- po zakończeniu pracy przekazanie zadania majstrowi i wspólnie z technologiem dokonanie obmiaru wykonywanych robót,
- kontrola dyscypliny pracy,
- niedopuszczanie do pracy pracowników chorych bądź będących pod wpływem alkoholu,
- opieka nad młodocianymi.

Brygadzista kierował i kontrolował pracę członków brygady – spawaczy, monterów i był odpowiedzialny za utrzymanie dyscypliny pracy i pełnego wykorzystania dnia roboczego. Ubezpieczony miał uprawnienia do podpisywania umów akordowo-ryczałtowych oraz mógł wnioskować w sprawie podziału premii i nagród.

W okresie powierzenia obowiązków brygadzysty ubezpieczony wykonywał prace spawacza. Obowiązki brygadzysty sprowadzały się do wnioskowania u majstra o sprzęt czy też o nagrody. Ubezpieczony kontrolował także tempo pracy. Do brygady ubezpieczonego należało 8 osób – 4 spawaczy, 2 monterów i 2 pomocników. Wnioskodawca koordynował pracę tych osób, nie zajmował się pracami ślusarskimi.

Z dniem 1 stycznia 1988 roku ubezpieczony powrócił na stanowisko spawacza.

Ubezpieczony korzystał z urlopu bezpłatnego w dniu 13 października 1986 roku, w dniu 1 lutego 1987 roku.

W 1988 roku ubezpieczony został zakwalifikowany do pracy za granicą w Przedsiębiorstwie (...) w K.. W związku z tym wystąpił do pracodawcy o udzielenie urlopu bezpłatnego w okresie od 29 lipca 1988 roku do 31 grudnia 1989 roku.

W okresie od 1 sierpnia 1988 roku do 31 grudnia 1990 roku wnioskodawca pracował na budowie eksportowej w RFN, na stanowisku spawacza, gdzie został skierowany przez Przedsiębiorstwo (...) w K..

Ubezpieczony otrzymał świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach za okres od 1 sierpnia 1988 roku do 31 grudnia 1990 roku.

Wnioskodawca wykonywał pracę w Przedsiębiorstwie (...) w K., na stanowisku spawacza, do 31 stycznia 1991 roku, a z dniem 20 lutego 1991 roku wrócił do pracy w (...) B., gdzie z dniem 1 kwietnia 1991 roku powierzono mu obowiązki spawacza.

Ubezpieczony ponownie korzystał z urlopu bezpłatnego w (...) B. w okresie od 13 stycznia 1992 roku do 30 kwietnia 1992 roku.

W okresie od 13 stycznia 1992 roku do 31 grudnia 1992 roku A. J. (1) zatrudniony był w Przedsiębiorstwie Usług Budowlanych i (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością na stanowisku spawacza w pełnym wymiarze czasu pracy.

W okresie od 25 marca 1993 roku do 30 czerwca 1993 roku ubezpieczony zatrudniony był w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K. na stanowisku spawacza.

W okresie od 1 września 1993 roku do 30 listopada 1993 roku ubezpieczony był zatrudniony na stanowisku monterza spawacza elektrycznego w firmie (...) gazowe w Z..

W okresie od 22 kwietnia 1994 roku do 23 grudnia 1994 roku i od 2 marca 1995 roku do 27 kwietnia 1996 roku ubezpieczony zatrudniony był w Przedsiębiorstwie Usług Budowlanych i (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością na stanowisku spawacza - ślusarza.

W okresie od 3 czerwca 1996 roku do 12 czerwca 1998 roku i od 1 września 1998 roku do 31 grudnia 1998 roku ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace spawalnicze w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Usługowym (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.. W okresie zatrudnienia przez 4 dni przebywał na urlopie bezpłatnym.

W okresie od 16 sierpnia do 2 września 1996 roku (18 dni), od 23 września do 4 października 1996 roku (12 dni), od 27 lipca do 18 sierpnia 1997 roku (23 dni), od 15 grudnia do 19 grudnia 1997 roku (5 dni), od 2 listopada do 10 listopada 1998 roku (9 dni) ubezpieczony pobierał zasiłek chorobowy – 2 miesiące i 7 dni.

Sąd Okręgowy wskazał, iż stan faktyczny ustalił na podstawie zgromadzonych dowodów zarówno w postaci dokumentacji osobowej ze spornych okresów zatrudnienia ubezpieczonego, jak i zeznań ubezpieczonego oraz świadków S. J. i R. M., którzy pracowali wspólnie z ubezpieczonym w I. B. i (...) B.. Z ich zeznań wynika, iż ubezpieczony w obu tych przedsiębiorstwach pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku spawacza, wykonując prace przy spawaniu elektrycznym rurociągów.

Za niewiarygodne Sąd uznał jednak zeznania powyższych świadków co do okoliczności wykonywania przez ubezpieczonego prac spawacza stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, bowiem pozostają w sprzeczności z dokumentacją znajdującą się w aktach osobowych wnioskodawcy. W okresie zatrudnienia w I. B., w podaniu o podwyższenie wynagrodzenia, ubezpieczony wskazał, iż wykonuje również prace przy montażu. Ubezpieczony wprawdzie w swoich zeznaniach zaprzeczył, by takie prace wykonywał jednakże w ocenie Sądu, obecnie zeznania ubezpieczonego nie zasługują na wiarę, bowiem w przeciwnym razie należałoby uznać, że wskazując w podaniu, na prace których nie wykonywał, świadomie wprowadził w błąd pracodawcę. Dodatkowo Sąd wskazał, iż (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R. (następca prawny Przedsiębiorstwa (...) – B.) odmówiła ubezpieczonemu wydania świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wskazując, iż w aktach osobowych brak jest informacji, że ubezpieczony wykonywał prace w szczególnych warunkach, a sam fakt zajmowania stanowiska spawacza nie przesądza o wykonywaniu pracy w szczególnych warunkach.

Nadto świadkowie, zeznając o pracy ubezpieczonego w (...), pominęli okres pracy ubezpieczonego na stanowisku brygadzysty, kiedy to ubezpieczony wykonywał również dodatkowe czynności oraz okres wyjazdu na szkolenie do Teksasu. Z faktów tych wynika, że ubezpieczony nie wykonywał prac spawacza stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Okoliczność tę, potwierdza również opinia wydana wnioskodawcy w dniu 10 lutego 1987 roku, w której pracodawca wskazał, że ubezpieczony wykonywał szereg prac bardzo skomplikowanych przy montażu i spawaniu różnego rodzaju rurociągów. Ubezpieczony zapoznał się opinią umieszczając na niej swój podpis i nie zgłaszał zastrzeżeń do jej treści, co wskazuje na prawdziwość zawartych w niej informacji. Zatem co najmniej do dnia 10 lutego 1987 roku ubezpieczony nie wykonywał prac spawacza stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Dokonując subsumpcji przepisów prawnych w pierwszej kolejności Sąd podniósł, iż odwołanie do decyzji organu rentowego, z dnia 4 czerwca 2014 roku, jako złożone po terminie zakreślonym w art.477⁹§1 k.p.c., podlega odrzuceniu na podstawie art.477⁹§3 k.p.c. W ocenie Sądu niezachowanie terminu do złożenia odwołania nastąpiło z przyczyn zależnych do ubezpieczonego. Ubezpieczony we wniosku o emeryturę wskazał adres do korespondencji, pod którym do końca sierpnia 2014 roku nie przebywał. Ubezpieczony składając wniosek o emeryturę powinien spodziewać się

doręczenia decyzji i wskazać adres, pod którym odbierze korespondencję. Zachowanie ubezpieczonego polegające na zaniechaniu podania adresu do doręczeń jak również niesprawdzanie skrzynki pocztowej świadczy o braku dbałości o własne sprawy i tym samym stanowi zawinioną przyczynę przekroczenia terminu do złożenia odwołania.

Odwołanie od decyzji z dnia 7 października 2014 roku oraz od decyzji z dnia 17 października 2014 roku Sąd Okręgowy uznał natomiast za bezzasadne.

Sąd powołał się na regulacje zawartą w art.184 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2015 roku, poz.748), zgodnie z którą ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art.32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Stosownie do treści art.184 ust.2 ww. ustawy, w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2013 roku, emerytura, o której mowa w ust.1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Z treści przepisu art.32 ww. ustawy wynika, że możliwe jest wcześniejsze przejście na emeryturę przez pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie art.32 ust.4 ww. ustawy wiek emerytalny, o którym mowa w ust.1 rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki na podstawie którym osobom wymienionym w ust.2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Za dotychczasowe przepisy (w rozumieniu art.32 ust.4 ww. ustawy) należy uważać przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. nr 8 poz. 43 z późn. zm.), ale wyłącznie w zakresie regulowanym przez ww. ustawę o emeryturach i rentach, a więc co do wieku emerytalnego, rodzaju prac lub stanowisk oraz warunków, na jakich osobom wykonującym prace określone w ust.2 i ust.3 art.32 tej ustawy przysługuje prawo do emerytury (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2002 roku, III ZP 30/01, OSNAP 2002/10/243 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2009 roku, II UK 31/09, Lex nr 559949).

Zgodnie z treścią §3 i 4 ww. rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

Sąd Okręgowy wskazał, iż decydującą rolę w analizie charakteru pracy ubezpieczonego z punktu widzenia uprawnień emerytalnych ma możliwość jej zakwalifikowania pod którąś z pozycji jednego z wykazów ww. rozporządzenia. Analiza treści wykazu A załącznika do ww. rozporządzenia wskazuje, że do prac w warunkach szczególnych zostały zaliczone „Prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowo-wodorowym” – Dział XIV punkt 12.

W zarządzeniu Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych nr 9 z dnia 1 sierpnia 1983 roku w sprawie w wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów

Budowlanych na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz wzrostu emerytury lub renty (D.Urz. (...) z 1983 roku nr 3 poz.6-8) wskazano, że do prac w warunkach szczególnych należą prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowo-wodorowym na stanowisku spawacz elektryczny i gazowy – Dział XIV poz.12 punkt1).

W świetle §2 ust.1 i 2 ww. rozporządzenia oraz zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przy czym powyższe okoliczności pracownik jest obowiązany udowodnić wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w Kodeksie postępowania cywilnego, a do Sądu należy ocenia ich wiarygodności. (wyrok Sądu Najwyższego z 15 grudnia 1997 roku, II UKN 417/97 – OSNAPiUS 1998/21/638 i wyrok Sądu Najwyższego z 15 listopada 2000 roku II UKN 39/00 Lex 46075, uchwała Sądu Najwyższego z 27 maja 1985 r. sygn. III UZP 5/85, uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984 r. III UZP 6/84).

Prawo do emerytury przewidziane w art.184 w związku z art.32 ustawy emerytalnej ma charakter wyjątkowy, jest odstępstwem od ogólnej reguły dotyczącej warunków przechodzenia na emeryturę, a zatem właściwe przepisy muszą być wykładane w sposób ścisły. Niedopuszczalna jest wykładnia rozszerzająca, prowadząca w konsekwencji do wypaczenia idei, że emerytura w wieku wcześniejszym jest wynikiem pracy w obciążających dla zdrowia warunkach. Wykonywanie pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy oznacza, że pracownik nie ma powierzonych innych obowiązków jak tylko te, które dotyczą pracy w szczególnych warunkach. Istotnym warunkiem przyznania świadczenia z tytułu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach jest stwierdzenie w ramach pełnego wymiaru czasu pracy oddziaływania szkodliwych warunków na organizm pracownika. R. legis instytucji przewidzianej w art.32 ww. ustawy o emeryturach i rentach z FUS opiera się na założeniu, że praca wykonywana w szczególnych warunkach przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu, stąd też osoba wykonująca taką pracę ma prawo do emerytury wcześniej niż inni ubezpieczeni.

Stosownie do treści §2 ust.1 ww. rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach w nim określonych są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest - w myśl §2 ust.2 - świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawione według określonego wzoru lub świadectwo pracy, w którym zakład pracy stwierdza charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

W przedmiotowej sprawie kwestią sporną wpływającą na nabycie prawa do wcześniejszej emerytury przez A. J. (1) było ustalenie czy wykonywał on pracę w szczególnych warunkach w niezbędnym wymiarze określonym przez ustawodawcę.

W ocenie Sądu z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż w Przedsiębiorstwie (...) B. ubezpieczony nie wykonywał pracy na stanowisku spawacza stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Poza pracami spawalniczymi wykonywał prace przy montażu, co wynika z wniosku ubezpieczonego o podwyższenie wynagrodzenia z dnia 31 maja 1982 roku. W ocenie Sądu w chwili sporządzania wniosku o podwyżkę ubezpieczony miał najlepszą wiedzę, jakie obowiązki wówczas wykonywał. Nadto te dodatkowe obowiązki miałyby uzasadniać jego wniosek o podwyższenie wynagrodzenia.

W odniesieniu do okresu zatrudnienia ubezpieczonemu w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w B. (od 6 maja 1983 roku do 30 kwietnia 1992 roku) Sąd uznał następujące okresy jako pracę w szczególnych warunkach:

- 1) od 11 lutego 1987 roku do 31 marca 1987 roku,
- 2) od 1 stycznia 1988 roku do 28 lipca 1988 roku,

3) od 20 lutego 1991 roku do 12 stycznia 1992 roku.

We wskazanych okresach ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace na stanowisku spawacza. Okoliczność ta wynika z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych – angaży w których pracodawca wskazywał, że ubezpieczony wykonuje prace spawacza oraz spójnych zeznań świadków i ubezpieczonego.

W ocenie Sądu ubezpieczony nie wykazał natomiast, że od początku zatrudnienia – od dnia 6 maja 1983 roku wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace przy spawaniu. Z treści opinii wydanej ubezpieczonemu w dniu 10 lutego 1987 roku wynika, że ubezpieczony wykonywał prace przy montażu i spawaniu rurociągów. Ubezpieczony nie zgłaszał zastrzeżeń do opinii, w toku postępowania nie wskazywał w jakim celu była wydana ta opinia i jakiego okresu dotyczyła. Brak jest zatem podstaw do uznania, iż do dnia wydania opinii ubezpieczony wykonywał prace spawacza stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Dodatkowo Sąd I instancji podniósł, że do pracy w szczególnych warunkach nie można zaliczyć okresu od 13 października do 29 listopada 1986 roku, gdyż ubezpieczony przebywał na szkoleniu w Teksasie, zatem nie wykonywał prac spawacza w pełnym wymiarze czasu pracy. Szkolenie miało na celu zdobycie nowych umiejętności celem niezbędnych do wykonywania pracy w Indiach.

Z okresu pracy w szczególnych warunkach wyliczyć dzień 12 lutego 1987 roku, bowiem ubezpieczony w tym dniu korzystał z urlopu bezpłatnego.

W ocenie Sądu Okręgowego brak jest podstaw do zaliczenia wnioskodawcy do spornego okresu, okresu pracy od 8 sierpnia 1984 roku do 31 grudnia 1984 roku (4 miesiące i 26 dni) oraz od 1 kwietnia 1987 roku do 31 grudnia 1987 roku (9 miesięcy) kiedy to powierzono mu prace brygadzysty, gdyż nie sposób przyjąć, aby w okresie tym ubezpieczony pełnił pracę spawacza w pełnym wymiarze czasu pracy. Zgodnie z powierzonym mu zakresem prac brygadzysty był on odpowiedzialny za szereg czynności jak wypełnianie dokumentacji, ocena pracowników, co jednoznacznie wykluczało możliwość pracy, jako spawacza w pełnym wymiarze czasu pracy. W tym okresie poza pracą spawacza ubezpieczony koordynował pracę nie tylko spawaczy ale także dwóch monterów i dwóch pomocników, czyli osób które nie wykonywały pracy w szczególnych warunkach.

Do stażu pracy w szczególnych warunkach należy natomiast zaliczyć ubezpieczonemu okres od 30 listopada 1986 roku do 31 grudnia 1986 roku. Pracodawca ubezpieczonego, Generalna Dyrekcja Budownictwa Hydrotechnicznego i Rurociągów (...) (...), w wydanym mu świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach potwierdził bowiem wykonywanie prac przy spawaniu, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

W ocenie Sądu do pracy w szczególnych warunkach nie można zaliczyć ubezpieczonemu, okresu zatrudnienia w okresie od 13 stycznia 1992 roku do 31 grudnia 1992 roku, w Przedsiębiorstwie Usług Budowlanych i (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K. i od 25 marca 1993 roku do 30 czerwca 1993 roku w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.. Wprawdzie świadectwa pracy wydane ubezpieczonemu przez te zakłady potwierdzają zatrudnienie na stanowisku spawacza, jednak brak jest w zebranych w sprawie materiałach dowodowych dowodów z których wynikałoby, że prace spawacza były wykonywane stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, że ubezpieczonemu nie powierzono innych prac. Ubezpieczony nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach w tych przedsiębiorstwach. Nie przedstawił również innych wniosków dowodowych celem wykazania, że prace te wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Reasumując Sąd Okręgowy uznał, iż ubezpieczony wykonywał prace w szczególnych warunkach, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku spawacza w następujących okresach (z wyłączeniem okresów pobierania zasiłków chorobowych):

1) w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w okresie od 4 sierpnia 1977 roku do 6 marca 1981 roku,

2) w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w B. w okresie:

- a) od 11 lutego 1987 roku do 31 marca 1987 roku,
- b) od 1 stycznia 1988 roku do 28 lipca 1988 roku,
- c) od 20 lutego 1991 roku do 12 stycznia 1992 roku,
- 1) w Generalnej Dyrekcji Budownictwa Hydrotechnicznego i Rurociągów (...) (...) w okresie od 30 listopada 1986 roku do 31 grudnia 1986 roku,
- 2) w Przedsiębiorstwie (...) w K. w okresie od 1 sierpnia 1988 roku do 31 grudnia 1990 roku,
- 3) w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Usługowym (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K. w okresie:
  - a) od 3 czerwca 1996 roku do 12 czerwca 1998 roku, z wyłączeniem 4 dni okresu urlopu bezpłatnego,
  - b) od 1 września 1998 roku do 31 grudnia 1998 roku.

Staż pracy ubezpieczonego w szczególnych warunkach nie przekracza zatem 15 lat. Nadto od tego okresu należy odliczyć okresy pobierania przez ubezpieczonego zasiłku chorobowego: od 16 sierpnia do 2 września 1996 roku (18 dni), od 23 września do 4 października 1996 roku (12 dni), od 27 lipca do 18 sierpnia 1997 roku (23 dni), od 15 grudnia do 19 grudnia 1997 roku (5 dni), od 2 listopada do 10 listopada 1998 roku (9 dni) ubezpieczony pobierał zasiłek chorobowy – 2 miesiące i 7 dni.

Uznając, iż ubezpieczony nie spełnia wszystkich warunków do przyznania prawa do emerytur określonych w art.184 ust.1 ww. ustawy, Sąd Okręgowy na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. oddalił odwołania jako bezzasadne.

Apelację w części dotyczącej pkt 2 powyższego wyroku wniósł ubezpieczony zarzucając:

- naruszenie prawa materialnego : art. 184 i art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wraz z załącznikiem do cyt. rozporządzenia przez w B. od 10 marca 1981 r. do 30 kwietnia 1983 r., w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w B. w okresie od 6 maja 1983 r. do 30 kwietnia 1992 r., w Przedsiębiorstwie Usług Budowlanych i (...) sp. z o.o. w K. od 13 stycznia 1992 r. do 31 grudnia 1992 r. oraz w (...) sp. z o.o. w K. od 25 marca 1993 r. do 30 czerwca 1993 r., w szczególnych warunkach, w pełnym wymiarze czasu pracy, w sytuacji gdy ubezpieczony w spornych okresach wykonywał prace w szczególnych warunkach;

- naruszenie prawa procesowego art. 233 § 1 kpc poprzez:

-niewszechstronne rozważenie materiału dowodowego i przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, prowadzące w konsekwencji do dokonania ustaleń sprzecznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym i bezpodstawne przyjęcie, że ubezpieczony nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach w kwestionowanych okresach i nie udowodnił 15-letniego stażu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze;

- dokonanie błędnej subsumpcji prowadzącej do uznania, iż odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie w sytuacji, gdy ubezpieczony spełnił wszystkie przesłanki uprawniające do nabycia prawa do emerytury, w tym wykonywał pracę w szczególnym charakterze, w wymaganym okresie czasu pracy;

- art. 271 § 1 kpc w zw. z art. 304 kpc poprzez zaniechanie przez Przewodniczącego zadawania ubezpieczonemu i świadkom podczas przesłuchań pytań, mających na celu wyjaśnienie i sprecyzowanie okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia, pomimo, że ubezpieczony nie był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika;

- art. 328§ 2 kpc bowiem uzasadnienie nie zawiera danych pozwalających na kontrolę zaskarżonego wyroku.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie odwołań od decyzji organu rentowego, a w konsekwencji ich zmianę i przyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnym charakterze oraz zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Nadto skarżący wniósł o dopuszczenie dowodu z :

- uzupełniającego przesłuchania ubezpieczonego i zeznających w pierwszej instancji świadków na okoliczność wykonywania przez wnioskodawcę pracy w szczególnych warunkach i w szczególnym charakterze w ww. zakładach pracy w spornych okresach, w pełnym wymiarze czasu pracy, ze szczególnym uwzględnieniem określenia prac wykonywanych przez ubezpieczonego, ich specyfiki, a mianowicie czy wykonywał wyłącznie prace spawalnicze, a jeżeli wykonywał również prace monterskie, to czy ze względu na ich zakres i charakter mieszczą się one również w kategorii prac świadczonych w warunkach szczególnych, zgodnie z brzmieniem powołanych wyżej przepisów, szczegółowego faktycznego zakresu obowiązków i czynności wykonywanych przez ubezpieczonego w spornym okresie;

- zeznań świadków M. G. przełożonego wnioskodawcy z Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) w B. i L. S. przełożonego z Przedsiębiorstwa (...) w B. – na okoliczność pracy ubezpieczonego w spornych okresach w warunkach szczególnych, za szczególnym uwzględnieniem charakteru świadczonych prac, ich opisu, wyjaśnienia czy ubezpieczony wykonywał faktycznie oprócz czynności spawacza, czynności monterskie i jeśli tak to jakie.

Pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie apelacji oraz zawartych w niej wniosków dowodowych.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje :

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem orzeczenie Sądu Okręgowego jest prawidłowe i znajduje oparcie zarówno w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, jak i w obowiązujących przepisach prawa.

Sąd Apelacyjny w pełni aprobuje ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji i przyjmuje je jako własne. Podziela również wywody prawne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, nie znajdując żadnych podstaw do jego zmiany.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosków dowodowych zawartych w apelacji.

Stosownie do treści art. 381 kpc sąd drugiej instancji może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła powołać je w postępowaniu przed sądem I instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wyniknęła później.

Zgodnie z art. 217 § 3 kpc. Sąd pomija twierdzenia i dowody, jeżeli są powoływane jedynie dla zwłoki lub okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione. Granicę obowiązku prowadzenia przez sąd postępowania dowodowego wyznacza podlegająca kontroli instancyjnej ocena, czy dostatecznie wyjaśniono sporne okoliczności sprawy (wyr. SN z 25.9.1997 r., II UKN 271/97, OSNP 1998, Nr 14, poz. 430).

W przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy, wbrew zarzutom apelacji, szczegółowo przesłuchał zarówno świadków jak i wnioskodawcę, na okoliczność charakteru wykonywanej przez niego pracy w spornych okresach. Nie można postawić zarzutu Sądowi, iż nie dopytał świadków w jakim okresie, w jakim rozmiarze i jakie czynności montera wykonywał wnioskodawca, skoro świadkowie twierdzili, iż ubezpieczony wykonywał tylko czynności spawacza. Również ubezpieczony zaprzeczył, aby wykonywał prace przy montażu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosku pełnomocnika ubezpieczonego o dopuszczenie dowodu z uzupełniających zeznań świadków przesłuchanych w sprawie oraz wnioskodawcy na okoliczność czy wykonywał on wyłącznie prace spawalnicze, czy również monterskie, a jeżeli tak to jaki był ich zakres, uznając, że okoliczności te zostały dostatecznie wyjaśnione.

Sąd Apelacyjny nie znalazł również podstaw do uwzględnienia wniosku zawartego w apelacji o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków M. G. i L. S.. Jak wynika z oświadczenia ubezpieczonego, złożonego na rozprawie apelacyjnej, adresy tych osób zaczął ustalać dopiero po wydaniu wyroku przez Sąd I instancji, gdyż uważał, że zeznania zgłoszonych, przed Sądem I instancji, świadków będą wystarczające. Nie było zatem żadnych obiektywnych przeszkód uniemożliwiających zgłoszenie dowodu z zeznań tych świadków w postępowaniu I instancyjnym.

Zgodnie z treścią art. 184 ustawy emeryturach i rentach z FUS ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zgodnie zaś z treścią § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn i ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Pracą w warunkach szczególnych jest przy tym praca świadczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach wskazanych w załączniku A do rozporządzenia z 7.02.1983r. (§ 1 i § 2 rozporządzenia).

W odniesieniu do zarzutów apelacji za całkowicie bezpodstawny uznać należy zarzut naruszenia przez Sąd I instancji prawa procesowego poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i dokonanie sprzecznych ustaleń z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Przepis art. 233 § 1 k.p.c. stanowi, iż sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Z kolei w myśl art. 328 § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku powinno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Oznacza to, że wszystkie ustalone w toku postępowania fakty powinny być brane pod uwagę przy ocenie dowodów, a tok rozumowania sądu powinien znaleźć odzwierciedlenie w pisemnych motywach wyroku.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, skuteczny zarzut przekroczenia granic swobody w ocenie dowodów, może mieć zatem miejsce tylko w okolicznościach szczególnych. Dzieje się tak w razie pogwałcenia przez sąd reguł logicznego rozumowania bądź sprzeniewierzenia się zasadom doświadczenia życiowego (por. wyrok SN z 6.11.2003 r. II CK 177/02 niepubl.).

Podkreślenia wymaga także fakt, że dla skuteczności zarzutu naruszenia swobodnej oceny dowodów nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Koniecznym jest bowiem wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać jakie kryteria oceny dowodów naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając. Ponadto jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to dokonana ocena nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego można było wysnuć wnioski odmienne (post SN z 23.01.2001 r. IV CKN 970/00, niepubl. wyrok SN z 27.09.2002 r. II CKN 817/00).

Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd art. 233 § 1 k.p.c. wymaga zatem wykazania, iż sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. Natomiast zarzut dowolnego i fragmentarycznego rozważenia materiału dowodowego wymaga dla swej skuteczności konkretyzacji, i to nie tylko przez wskazanie przepisów procesowych, z naruszeniem których apelujący łączy taki skutek, lecz również przez określenie, jakich dowodów lub jakiej części materiału zarzut dotyczy, a ponadto podania przesłanek dyskwalifikacji postępowania sądu pierwszej instancji w zakresie oceny poszczególnych dowodów na tle znaczenia całokształtu materiału dowodowego oraz w zakresie przyjętej podstawy orzeczenia.

W ocenie Sądu Apelacyjnego przedmiotowa apelacja powyższych wymogów nie spełnia. Procesowe zarzuty strony sprowadzają się w zasadzie jedynie do polemiki ze stanowiskiem Sądu i interpretacją dowodów przezeń dokonaną i jako takie nie mogą się ostać. Apelujący przeciwstawia bowiem ocenie dokonanej przez Sąd pierwszej instancji swoją analizę zgromadzonego materiału dowodowego i własny pogląd na sprawę, z pominięciem okoliczności dla niego niewygodnych. Tymczasem zadaniem Sądu Apelacyjnego – prawidłowo zrealizowanym – było przeprowadzenie całościowej oceny zebranego w sprawie materiału, ponieważ tylko taka mogła dać pełny obraz spornych okoliczności.

Sąd Okręgowy przeprowadził bardzo dokładne i wnikliwe postępowanie dowodowe, wskazał dowody na podstawie, których dokonał ustaleń faktycznych w postaci dokumentacji osobowej ze spornego okresu, informacji uzyskanych od następcy prawnego pracodawcy (I. B.) wnioskodawcy, oraz częściowo o zeznania świadków S. J., i R. M. oraz wnioskodawcy. Szczegółowo również uzasadnił dlatego odmówił wiary zeznaniom tych świadków i wnioskodawcy w części, w której twierdzili, że ubezpieczony w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w B. i Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w B., pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku spawacza.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela stanowisko Sądu I instancji, iż zeznania powyższych świadków oraz wnioskodawcy, co do tego, że przez cały okres zatrudnienia w w/w Przedsiębiorstwach pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako spawacz, nie zasługują na wiarę, gdyż pozostają w sprzeczności z treścią dokumentów znajdujących się w aktach osobowych.

Zważyć należy, że prawo do wcześniejszej emerytury stanowi odstępstwo od zasady powszechnego wieku emerytalnego i w związku z tym nie można poprzestać tylko na jego uprawdopodobnieniu, lecz musi zostać udowodnione, a temu służą przede wszystkim dokumenty. Dlatego, w tej kategorii spraw podkreśla się, że same zeznania świadków, gdy nie znajdują potwierdzenia w dokumentach pracowniczych z reguły byłyby niewystarczające do przyjęcia pracy w szczególnych warunkach (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 20 września 2012 r., III AUa, Lex nr 1223476, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 22 maja 2013 r., III AUa 952/12, LEX nr 1327500 i wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 22 maja 2013 r., III A Ua 952/12, LEX nr 1327500, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 27 czerwca 2013r., III AUa 1632/12, LEX nr 1353726, wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 5 lutego 2014r., III AUa 1368/13, LEX nr 1425488). W orzecznictwie przyjmuje się, że gdy zeznania świadków nie znajdują potwierdzenia w dokumentach pracowniczych, nie stanowią wówczas miarodajnego dowodu pracy w szczególnych warunkach. Nie jest dopuszczalne oparcie się wyłącznie na zeznaniach świadków, w sytuacji gdy z dokumentów wynikają okoliczności przeciwne (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 7 listopada 2013 r., sygn. III AUa 393/13, LEX nr 1444841, wyroki Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 17 stycznia 2012 r., sygn. III AUa 1482/11, LEX nr 1110006 i z dnia 22 lutego 2012 r., sygn. III AUa 1734/11, LEX nr 1129735).

Wskazać należy, że z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych wynika, że wnioskodawca będąc zatrudnionym w Przedsiębiorstwie (...) „ B. występując do pracodawcy o podwyższenie zaszeregowania, sam wskazywał w uzasadnieniu wniosku, że oprócz prac spawalniczych wykonywał prace monterskie nadto, iż następcą prawnym tego pracodawcy odmówił ubezpieczonemu wystawienia świadectwa pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, z uwagi na to, że w aktach osobowych brak było informacji, iż prace takie wykonywał, a sam fakt wykonywania pracy spawacza nie przesądza o wykonywaniu pracy w szczególnych warunkach. Natomiast z opinii wystawionej przez Przedsiębiorstwo (...) B. wynika, że wnioskodawca wykonywał szereg bardzo skomplikowanych prac przy montażu i spawaniu różnego rodzaju rurociągów. W świetle tych dokumentów w sposób

uprawniony Sąd I instancji uznał, iż zeznania świadków oraz wnioskodawcy, co do okoliczności, że w całym okresie zatrudnienia (...) B. oraz w okresie od podjęcia zatrudnienia tj. od 6 maja 1983 r. co najmniej do daty wystawienia opinii tj. do 10 lutego 1987 r. w (...) B. wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał jedynie prace spawalnicze przy spawaniu elektrycznym rurociągów tj. prace, o których mowa w Wykazie A załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze Dziale XIV poz. 12, nie zasługują na wiarę.

W sposób uprawniony Sąd I instancji uznał, iż brak jest podstaw do zaliczenia wnioskodawcy do okresów pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, okresów, w których będąc zatrudnionym w (...) B. korzystał z urlopów bezpłatnych tj. od 13.10.1986 r. do 1.02.1987 r., 12. 02. 1987 r., od 29.07.1988 r. do 31.07.1989 r., 1.08.1989 r. do 31.01.1991 r. i od 13 .01.1992 r. do 30.04.1992 r. W świetle bowiem § 2 ust. 1 powyższego rozporządzenia – okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń, są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze jest faktycznie wykonywana. Nadto wskazać należy, iż w ramach urlopów bezpłatnych ubezpieczony pracował na budowach eksportowych i okresy pracy na tych budowach, za które przedstawił wystawione przez pracodawcę świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, zostały uwzględnione przez organ rentowy do okresów uprawniających do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela stanowisko Sądu I instancji, iż do pracy w szczególnych warunkach nie można ubezpieczonemu zaliczyć okresu zatrudnienia w okresie od 13 stycznia 1992 roku do 31 grudnia 1992 roku w Przedsiębiorstwie Usług Budowlanych i (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K. i od 25 marca 1993 roku do 30 czerwca 1993 roku w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.. Wnioskodawca za powyższe okresy przedstawił świadectwa pracy, z których wynika, że był zatrudniony na stanowisku spawacza nie przedłożył natomiast świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawionych przez powyższych pracodawców.

Wskazać należy, iż z uwagi na to, że prawo do emerytury przewidziane w art.184 w związku z art.32 ustawy emerytalnej ma charakter wyjątkowy i jest odstępstwem od ogólnej reguły dotyczącej warunków przechodzenia na emeryturę, zaliczenie nieudokumentowanych okresów składkowych do uprawnień oraz wzrostu świadczeń emerytalno-rentowych, wymaga dowodów nie budzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 1998 roku, II UKN 440/97, Lex 34199). Przy czym, zgodnie z zasadą kontrydiktoryjności, zawartą w art.232 zd. 1 k.p.c. to na ubezpieczonym spoczywał ciężar wykazania faktu wykonywania stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującego na danym stanowisku, prac w szczególnych warunkach w spornym okresie zatrudnienia. Ubezpieczony nie sprostował temu obowiązkowi, nie przedstawił żadnych wniosków dowodowych dla wykazania, że u wyżej wskazanych pracodawców stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wykonywał prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W konkluzji uznać należy, iż Sąd I instancji dokonał oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, zgodnie z regułami wynikającymi z art. 233§ 1 kpc i w sposób uprawniony przyjął, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do ustalenia, iż wnioskodawca w spornych okresach, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wykonywał pracę w warunkach szczególnych tj. prace przy spawaniu elektrycznym, gazowym, atomowo-wodorowym wymienioną w wykazie A dziale XIV poz. 12 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

Skoro zatem wnioskodawca nie wykazał 15 lat pracy w warunkach szczególnych, nie znajduje uzasadnienia zarzut naruszenia przez Sąd Okręgowy przepisów prawa materialnego tj. art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. oraz § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W konsekwencji powyższych rozważań Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

J. Z. A. J. (2) K.